

Utdanningsplan for Nevrologisk avdeling, Førde sentralsjukehus

Spesialitet

Nevrologi

Beskrivelse av utdanningsvirksomheten

Nevrologisk avdeling i Førde tilbyr LIS 3 utdanning i spesialiteten generell nevrologi. Avdelingen har 16 sengeplasser og er godkjent for 3,5 år. Nedslagsfeltet er omtrent 110 000 innbyggere.

LIS går 7-delt vakt i en 7-ukers arbeidsplan. Det er tilstedeværende vakt hele døgnet med fri dagen etter vakt og fri hver 7. uke. Denne vaktplanen er forholdsvis ny og er revidert i januar 2022. Som følge av mangel på leger på avdelingen har den ikke kunnet implementeres helt enda.

Vaktplan LIS nevrologi i Helse Førde, forutsatt fullt bemannet med 7 LIS:

Uke 1	Uke 2	Uke 3	Uke 4	Uke 5	Uke 6	Uke 7
Sengepost	Sengepost	Vakt	Fordypning	Fri etter vakt	Poliklinikk	Friuke
Vakt	Sengepost	Fri etter vakt	Sengepost	Fordypning	Poliklinikk	Friuke
Fri etter vakt	Vakt	Sengepost	Sengepost	Fordyp/Pol	Kontordag	Friuke
Sengepost	Fri etter vakt	Fordypning	Fri	Sengepost	Vakt	Friuke
Fri	Sengepost	Sengepost	Vakt	Kontordag	Fri etter vakt	Friuke
Vakt			Fri etter vakt			Friuke
Fri etter vakt			Vakt			Friuke

Overlegene går 5-delt vakt. Aktiv tid for bakvakt er til kl. 19 hverdager, kl. 10-16 i helger og helligdager. Avdelingen har foreløpig felles sengepost med revmatologi og rehabilitering, men størstedelen av pasientene er generell nevrologi og slag.

Helse Førde sin slagenhet er en del av sengeposten og pasientene på sengeposten deles for legene inn i slag og generell nevrologi. Det er to og en halv overlege fast på sengeposten. LIS har felles previsitt med overlege hver dag, og målet er også felles visitt med overlege hver dag. LIS som har sengepost, får tildelt pasienter de er pasientansvarlig lege for. Med dette følger ansvar for utredning og oppfølging under veiledning av overlege. For å opprettholde legebemanningen på sengeposten, vil poliklinikk for LIS utgå for at denne LIS kan være på sengepost dersom en annen LIS f.eks. er på kurs.

I 2021 hadde sengeposten 1146 døgnopphold/utskrivinger og en beleggsprosent på 84,5. Avdelingen har en poliklinisk virksomhet hvor det i 2021 var 5740 polikliniske konsultasjoner. LIS har poliklinikk etter ett års tjeneste i nevrologi, med mulighet for individuelle tilpasninger dersom LIS er, og kjenner seg, klare for det før.

Poliklinikken holder til i samme etasje som sengeposten, og alle legene har kontor i denne etasjen. Hver overlege har sitt eget kontor, LIS deler et stort kontor med bad og sofakrok. LIS som har poliklinikk er på undersøkelsesrom på poliklinikken.

Hvert kontor har utstyr for gjennomføring av en vanlig nevrologisk undersøkelse. Vi har ett rom med eget ultralydapparat som vi bruker til nevrosnologi av pre- og intrakranielle kar med og uten kontrast. På samme rom har vi teleslagutstyr som blir brukt ved vurdering av slagpasienter på Nordfjordeid og Lærdal sjukehus.

Alle henvendelser vedrørende slagpasienter i Sogn og Fjordane går via nevrologisk vakthavende i Førde, som vurderer hastegrad og ut ifra dette, i samråd med AMK, avgjør om pasienten skal legges inn på Førde sentralsjukehus eller lokalsjukehusene på Nordfjoreid eller i Lærdal, eller evt. direkte til Haukeland Universitetssykehus i noen tilfeller. Ved spørsmål om trombolyse på lokalsjukehusene, blir det gjort vurdering av nevrolog på FSS via teleslag.

Vi har et eget nevrofysiologirom. Der finnes det utstyr til EMG / NCV som brukes av nevrofysiologer fra Haukeland ca. 12 uker i året etter avtale med nevrologisk avdeling, HUS. Sannsynligvis får vi egen nevrofysiolog i løpet av et par år. Vi gjør EEG som automatisk blir sendt elektronisk til nevrologisk avdeling HUS for tolkning. Som regel kommer svaret samme dag. Sykepleierne på vår poliklinikk gjør VER som tolkes av nevrolog her. Av annen poliklinisk virksomhet kan nevnes Duodopabehandling, Botulinumtoksinbehandling, Baklofenpumpekontroll og –påfyll, diverse intravenøse behandlinger ved MS og andre nevrologiske tilstander.

Avdelingen har fagutviklingssykepleier i 100 % stilling og to slagsykepleiere som også har slagpoliklinikk. I poliklinikken har vi to MS-, to Parkinson- og en epilepsisykepleier som har egne polikliniske konsultasjoner. I sengeposten har vi tre sykepleiere med videreutdanning i nevrologisk sykepleie, to sykepleiere med kompetanse innen palliasjon og en geriatrisk sykepleier som har fordypet seg innen ernæring. Vi har to logopedier tilknyttet vår avdeling og nevropsykolog i 100 % stilling. Vi har god tilgang på fysio- og ergoterapeuter og sosionom som formelt hører inn under Avdeling for samhandling og tverrprofesjonelle tjenester.

Beskrivelse av utdanningsløpene

I spesialiteten nevrologi kan man få tre og et halvt års tellende tjeneste hos oss på nevrologisk avdeling i Førde. Det er nødvendig med seks måneders sideutdanning i nevrokirurgi. De fleste herfra har nevrokirurgi på Haukeland, men enkelte har reist til UNN og OUS for denne sideutdanningen. Ett år må i tillegg utføres på nevrologisk avdeling på et universitetssykehus. Vi har fagavtale med Haukeland om dette. Læringsarenaene er dermed i all hovedsak nevrologisk avdeling FSS, nevrokirurgisk avdeling HUS og nevrologisk avdeling HUS.

LIS 3 deltar i den 7-delte vaktordningen og rotasjonsplanen med vakt, sengepost og poliklinikk. I arbeidsplanen er det avsatt 3,5 fordypningsdager i løpet av en 7-ukersperiode. Morgenmøtet, der vi går gjennom alle pasienter som kom siste døgnet, previsit og visit, fungerer også som tid for drøfting og faglig diskusjon.

LIS som har poliklinikk har ved ønske om det gjennomgang av sine pasienter om morgenen med overlege, kalt prepoliklinikk, samt ellers ved behov.

Utdanningsplan for LIS-3 i Nevrologi ved Førde Sentralsjukehus

5 år – 4,5 år nevrologi + 0,5 år nevrokirurgi

64 læringsmål (2 av disse ved nevrokirurgisk sideutdanning, inkludert egen prosedyreliste, enkelte ved sideutdanningen i nevrologi også).

9 obligatoriske kurs, 6 valgfrie, hvilke kurs er nasjonalt under revidering.

Individuell veiledning – målsetting er 10-12 per år.

Gruppeveiledning i Helse Førde kommer i tillegg til individuell veiledning og er for alle LIS 2 og 3. Det foregår i totalt 7 grupper hvor hver LIS får tildelt en gruppe som de følger under hele vår del av spesialiseringsforløpet. Dette er et tilbud som viktig læringsarena for å dekke FKM, felles kompetansemål.

Prosedyreliste for spesialiteten nevrologi	Deltatt/ under supervisjon	Utført selvstendig
Nevrologi		
Elektive polikliniske konsultasjoner		250
Tolke muskelbiopsier	2	
Intramuskulær behandling med botox	20	
Triplex ultralyd		50
Trombolysebehandlinger		10
Utarbeide spesialisterklæringer	2	
Nerveblokkader	10	10

År 1

Vaktarbeid.

Rotasjon mellom postene, ikke elektiv poliklinikk.

Holde minst 4 internundervisninger, deltakelse på øvrige.

2-3 kurs, helst minst 1 obligatorisk.

Kunne oppfylle LM nr: 001, 004, 009.

Ha gitt 10 trombolysebehandlinger.

Utført minst 10 spinalpunksjoner i løpet av det første året.

12 veiledningssamtaler.

År 2

Vaktarbeid.

Rotasjon mellom postene samt elektiv poliklinikk.

Holde minst 4 internundervisninger, deltakelse på øvrige.

20 Dopplerundersøkelser.

Hospitere 2 dager hos nevropsykolog.

2-3 kurs, minst 1-2 obligatoriske.

10-12 veiledningssamtaler.

År 3

Vaktarbeid.

Rotasjon mellom postene samt elektiv poliklinikk.

Holde minst 4 internundervisninger, deltakelse på øvrige.

30 Dopplerundersøkelser.

Være med på minst 10 Botoxpasienter.

2-3 kurs, minst 1-2 obligatoriske.

Nettkurs i sakkyndigarbeid.

2 spesialisterklæringer.

Forberede kommende sideutdanning i nevrokirurgi og nevrologi ved et universitetssykehus.

10-12 veiledningssamtaler.

År 4 / Nevrologi 6 måneder i Førde og 6 måneder ved et universitetssykehus

Utdrag fra gjeldende fagavtale mellom Helse Førde og Helse Bergen, nevrologiske avdelinger:

Hovedhensikten med året ved samarbeidsforetaket er å sikre LIS en grundig og god spesialistutdannelse, særlig med utredning, vurdering, diagnostisering og behandling av

pasienter ved universitetssykehuset som LIS ikke får ved hovedarbeidsgiver. Hospitering 1-2 uker hos nevrofysiolog med tilrettelagt hospiteringsopplegg for LIS i nevrologi.
Hospitere 1 dag ved nukleærmedisinsk avdeling for cerebral PET og DAT-scan.
Hospitere 1 dag hos uroterapeut tilknyttet nevrologisk avdeling.
Hospitere 2 dager ved seksjon for nevromuskulære sykdommer og nevrogenetikk. Tolke 2 muskelbiopsier.
10 nerveblokkader.

År 5 / Nevrologi 6 måneder ved et universitetssykehus og Nevrokirurgi 6 måneder

Nevrologi: Fortsettelse tilsvarende punktene under År 4.

Nevrokirurgi:

Vaktarbeid.

Utføre alle punkter på egen nevrokirurgisk prosedyreliste.

Veiledningssamtaler.

Internundervisning.

Introduksjon av nye LIS

LIS som ikke har erfaring fra andre nevrologiske avdelinger, starter med en opplæringsuke. I den skal man ha to følgevakter og ellers være på sengepost og få standardisert opplæring i nevrologisk undersøkelse hos en overlege, gjerne veilederen. Nye LIS presenteres på morgenmøtet første dag. Øvrige LIS viser den nye LIS rundt på avdelingen, poliklinikken og på sykehuset ellers. Første veiledningstime blir hvis praktisk mulig avholdt i den første arbeidsuka. Sykepleiere og annet personell tilknyttet avdelingen / poliklinikken prøver å bidra til at starten av oppholdet hos oss blir hyggelig og at avdelingens praktiske rutiner læres, liksom legene også skal prøve å bidra til trivselen hos sykepleiere, studenter og annet personell så alle kan være og føle seg velkomne hos oss på tvers av faggrupper.

Det er tilbud om felles introduksjons-samling for alle nye LIS 2 og 3 i Helse Førde ved LIS-koordinator og ved utdanningskoordinerende overlege for å få informasjon om LIS-utdanningen i Helse Førde, blant annet om gruppeveiledning og om kompetanseportalen.

Supervisjon, veiledning og faglig utvikling

Nye LIS får oppnevnt veileder ved første møte med utdanningsansvarlig overlege. De som er veiledere har to til tre LIS hver å veilede. Veiledningstimen er ofte lagt til annenhver fredag kl. 08.00-08.45 siden det da ikke er fredagsmøte for alle legene på sykehuset. Således får hver LIS veiledning en gang per måned, i alle fall ti ganger årlig. Om dette tidspunktet ikke lar seg gjennomføre for eksempel på grunn av friuke, skal det settes opp en time i timelistene hvor begge parter er tilstede og ingen av dem har vakt.

I arbeidsplanen til LIS er det avsatt 3,5 fordypningsdager i en 7-ukersperiode. Dersom det blir nødvendig at LIS som har fordypningsdag heller gjør annet arbeid tilknyttet avdelingen / poliklinikken, frikjøpes fordypningsdagen med tilsvarende antall timer som ble brukt til annet arbeid. Dette fungerer i praksis slik at det utbetales overtid kl. 15.30-23.15 umiddelbart etter den frikjøpte fordypningsdagen da det i praksis vanskelig lar seg gjøre å få tatt igjen en fordypningsdag. LIS må da fordype seg i tilsvarende antall timer utenom vanlig arbeidstid. Hvis mulig skal den tapte fordypningsdagen settes opp til en annen dato for å tas igjen, før den vurderes å kompenseres i overtid.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

Senest på første veiledningsmøte, utarbeides det en individuell utdanningsplan for LIS hvor tidsrammen for spesialiseringsforløpet skisseres. Oppnådde mål føres inn i kompetanseportalen. Et mål anses oppnådd når LIS har kunnskap på et så høyt nivå at LIS kan lære det videre til andre LIS.

Det er LIS sitt ansvar å føre mål inn i kompetanseportalen. Veileder samarbeider med de andre overlegene om å vurdere om målene er oppnådd på evalueringskollegium. Evalueringskollegium består av alle overlegene og er en del av overlegemøtet som vi har som mål å ha 12 ganger i året, se nedenfor i eget avsnitt.

Teoretisk undervisning

Internundervisningen er obligatorisk for alle LIS, og gjennomføres 36 uker per år, 70 timer hvert år. Vi har internundervisning 90 minutter per uke fordelt på mandag, tirsdag og torsdag kl. 08.15-08.45 i tillegg til sykehusets fellesundervisning kl.08-08.45 på fredagsmøtene annenhver uke.

Den utdanningsansvarlige overlegen har satt opp en langtidsplan som knytter undervisningen over to år opp mot læringsmålene i spesialistutdanningen. Utdanningsutvalget har ansvar for å sette opp datoer for de enkelte undervisningstidspunktene og hvem som skal holde undervisningen ut ifra denne langtidsplanen. Hver LIS skal holde minst 4 internundervisninger i året. Nevrofysiologer fra HUS har internundervisning om EEG eller annet relevant fra sitt fag 12 torsdager i året.

LIS og overleger som ønsker det har vanligvis god tilgang på kurs, konferanser og seminarer. Det blir i stor grad tatt hensyn til den enkeltes behov på dette området. LIS kan søke om kurs fra første dag.

Vi har legemiddellunsj hver første torsdag i måneden. Da kommer det en eller to representanter fra et legemiddelfirma og informerer om sitt legemiddel. De tar med lunsj og eventuelt materiale om sitt legemiddel. Det hender at vi har fagmøter i samarbeid med legemiddelfirmaer på kveldstid. Det aktuelle firmaet holder da et mindre innlegg om sitt legemiddel, og en eller to leger, som regel en fra et universitetssykehus, har et faglig foredrag. De som ønsker det deltar så på middag betalt av legemiddelfirmaet. Vi får ingen personlige goder utover mat, heller ikke konferansestøttede reiser av legemiddelfirmaene.

Felles kompetansemodul, FKM

Alle LIS får tildelt kompetanseplan for nevrologi og den felles planen for FKM. Klinisk praksis er viktigste læringsaktivitet for FKM. For eksempel vil man kunne utvikle evnen til etisk refleksjon gjennom deling av erfaringer og diskusjon rundt aktuelle pasientkasus.

Gruppeveiledning er et verdifullt tilbud i Helse Førde som læringsaktivitet til FKM. I tillegg klinisk praksis og gruppeveiledning, vil temaer rundt etikk, pasientsikkerhet, ledelse / systemforståelse, kommunikasjon / pasient- og brukermedvirkning og lovverk bli belyst på «Basiskurs i FKM» (se nedenfor) og kurset i adm. og ledelse. Det skal legges til rette for gjennomføring av forbedringsprosjekt; eksempelvis har to LIS på nevrologisk avdeling utført sitt prosjekt parallellt med å ha deltatt på forbedringsutdanningen i Helse Vest.

Gruppeveiledning

Det finnes sju ulike grupper til gruppeveiledningen som har 10-11 LIS i hver gruppe fra ulike avdelinger. To overleger er gruppeveiledere for hver gruppe, dvs. 14 OL er engasjert i dette. Det er obligatorisk å møte på minst 4 av de årlige 6 samlingene. Gruppeveilederne sammen med sine grupper avgjør selv om det skal være et hovedtema pr samling eller om man vil komme innom alle relevante FKM uten hovedtemaer. Dette har vist seg å være et svært nyttig og verdifullt tilbud.

Kommunikasjonskurs i Helse Førde

Det blir utdanning av våre egne instruktører til kommunikasjonskurs i løpet av våren og høsten 2022. I siste del av denne utdanningen startes det opp med kommunikasjonskurs for LIS. Det er to-dagers-kurs som er obligatorisk i ny ordning av LIS-utdanningen.

Veiledningskurs i Helse Førde

Dette kurset er både for overleger og for LIS 2 og 3 som er veiledere for LIS 1, og obligatorisk for LIS 3 for å bli godkjent spesialist i ny ordning. Det er anbefalt å ta det når det nærmer seg at man skal søke om spesialistgodkjenningen sin.

Basiskurs i FKM

Basiskurset er opprettet i Helse Vest, for LIS 2 og 3 i Helse Vest. Det foregår 4 ganger i året, fra og med 2021. Det er anbefalt å ta dette i løpet av første halvår som LIS 2/3. UAO-er kan gjerne også melde seg på, og kommer med om det er plass. Våren 2022 er det fremdeles digitalt.

Mentorordning for LIS 1

Dette er et tiltak med intensjon om rekruttering og støtte til LIS 1. Det varierer hvor det benyttes, men der vi har en LIS 1 med en gryende interesse for et fag, så er dette en gylden mulighet til å få personen enda mer interessert. Ikke minst er det verdifullt å hjelpe de nye kollegene våre til å føle seg trygge og velkomne her. Man lærer mer hvis man er trygg. Hver enkelt som har lyst til å være mentor kan selv finne ut hvordan de vil gjøre dette, som en slags fadder. LIS i nevrologi er velkomne til å melde seg for å være fadder for LIS 1.

Evalueringskollegium

Dette er møter alle avdelinger har minst et par ganger årlig hvor alle overleger som har med LIS 2 og 3 å gjøre samles; både veileder, supervisorer (de som har vært tilstede og veiledet eller observert i praksis) og helst avdelingslederen også. Dette skal være bygget på full konfidensialitet, dvs. det som blir sagt skal forbli på møtet, unntatt det som hver LIS sin veileder skal gi tilbakemelding om etter møtet. LIS skal være informert om at overlegene har dette forumet.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Utdanningsutvalget består av utdanningsansvarlig overlege og en LIS.

Forskning

Spesialsykepleiere registrerer i MS- og norsk slagregister. Trombolyspasientene legges også inn i en database. Vi er med i en nasjonal studie på ALS og Parkinson. Enkelte leger inkluderer noen få pasienter i studier utgående fra legemiddelfirmaer. Vi har ingen leger med doktorgrad. Vi er underbemannet på leger i forhold til poliklinikken. Denne underbemanningen fører også til at det i arbeidstiden er lite rom for å drive med forskning inntil vi får flere leger. Foreløpig er det ingen egne stillinger tilegnet forskning.

Individuell utdanningsplan

Ved ansettelse vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer), basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og eventuelt utdanningsansvarlig overlege. Planen skal godkjennes av leder.

Simulering og ferdighetstrening

Vi har som mål å ha trombolysedrift en torsdag i måneden i akuttmottaket for alle LIS på nevrologisk avdeling. Det er en av overlegene som har ansvaret for dette. Denne øvelsen gjør at tiden det tar fra pasienten kommer inn døra til trombolysen blir gitt, såkalt «door-to-needletime», holdes lavest mulig. Vi har som mål å øke bruk av simulering i læringsøyemed. En gang i året er det teoretisk og praktisk øvelse i HLR både for LIS og overleger.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen, ta kontakt med utdanningsansvarlig overlege, avdelingsoverlege eller avdelingssjef.